

Georges Bizet.

Sünd. 25. X. 1838. Pariisis, surm. 3. VI. 1875. Bougival'is Pariisi lähedal.

Bizet, täie nimega Alexandre César Léopold Georges, on oma türikese, kõigest 37 aastase maise teekäigu kestes küll alati leidnud tunnustust, — tõelist menu, suurt ja suuri hulki kaasa haaravat edu aga õieti ei kunagi. See tuli alles hiljem, pärast meistri liig varast surma.

Georges Bizet sündis Pariisis lauluõpetaja pojana. Suurt usku isal siiski ei näi olnud oma koduse õpetuse viljakusse: 9 aastasena poeg pannakse Pariisi konservatooriumi õppima. Usinast õppijast sirgub energiline, teadlik, auahne töömees, kes 10 aastase studiumi kestes meisterlikkuseni omandab kõik, mis muusikas õpitav, nagu seda muide tõestavad rohked preemiad ja auhinnadki, õppeasutise ja õpetajate tunnustuse välised märgid, millede osaliseks ta saab. Marmontel'i juhatusel Bizet'st saab silmapaistev pianist, keda vaid ta ülekaaluvad loomingutungid hoiavad andumast virtuoosikarjäärile; ühtlasi tast Benoist juhatusel arenes tüse organist; teisist õpetajaist oleks nimetada Zimmermann (harmoonia) ja Halévy (kompositsioon), Bizet' pärastine äi.

Konservatooriumi õpinguid kroonib 1857 aastal võidetud Prix de Rome, mitmeaastane stipendium riigi pensionäärina Roomas Villa Medici's. Napilt enne seda saavutas Bizet ühes prantsuse operetikomponisti Lecocq'iga ühe teisegi auhinna Offenbachi, tol ajal Bouffes-Parisiens'i direktori korraldatud võistlusel opereti eest „Le docteur Miracle“.

Hellitatud tunnustusest ja auhindadest, pea täis plaane Bizet asub Rooma. Pedantsuseni hoolas töö ei olnud kuidagi suutnud sumbutada noormehe ande värskust. Ta oli ning jäi instinktimuusikuks, kes armastas Mozarti ja Rossinit enam kui Beethoveni ja Meyerbeeri, muusikuks kelle romantilist hinge laadi veetles Schumann. Muusikalise loomingu kõrval Bizet Roomas andis voli oma janule universaalse enesearengu järele, uurides võimaliku põhjalikkusega ja innukalt ajalugu, kirjandust, kujutavaid kunste. Siin tähtsaks ka määrav huvi lava ja dramaatilise vormi vastu. Akadeemiline pensionäär süveneb teadlikuks, kõikkülgseks, kultiveerituks kunstnikuks, ühtlasi avastades eneses melodilise külluse lätted, peenenedes instrumentatsiooni koloriidikuselt, andudes enam ja enam eksotismi võludele, mis õieti tähendab tungi elulähedusele, realismile. Sel kombel Bizet sammammult astub moodsa romaani ooperiloomingu etteotsa. Ent Bizet moodsus, uudsus ei tähenda kunagi revolutsiooni. Prantsuse tõu traditsioon, selge, kristalliline, graatsiline vorm, temaski leiab jatkaja; ta omapärane isik vaid interpreteerib seda omapäraselt, uudsel, värskelt.

Riigi stipendiaadina Bizet on kohustatud tööga kinnitama oma Roomas veedetud aja viljakust. 1860 aastani ta saadabki Pariisi: ühe itaalia buffo ooperi „Don Procopio“, milles käib Rossini jälil, kaks sümfoonia-jagu, ühe uvertüüri: „La chasse d'Ossian“ (Ossiani*) jaht) ja ühe koomilise ooperi „La guzla de l'émir“.

*) Ossian on kelti saagaline sangar, kuninga Fingali poeg.